

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Publishing
Co., 1265 Queen St. W., Toronto. - L.E. 6-2185
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$ 4.00, all other
Countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, January 12, 1963

Authorized as second class mail by the Post Office Department,
Ottawa, and for payment of postage in cash.

No. 2 (300) Vol. IX.

'ATHLETES OF THE YEAR'

L. PRUDEK

Bruce Kidd was voted Canada's athlete of the year for the second consecutive time. Hockey player Hull of Chicago's Black Hawks was next, figure skater Jackson third and swimmer Mary Stewart, fourth. These outstanding Canadian athletes of the year 1962 are followed by runner-ups: sprinter Jerome, goalkeeper Plante from Montreal Canadiens, football players Wylie, Jackson, Dixon, golfer Cowan, curler Richardson, etc. There was no distinction made between amateurs and professionals.

It was with great surprise that we noted a certain omission on part of 150 deciding Canadian sports editors and broadcasters in compiling the list of the best athletes of 1962. "How is it possible?", we asked — "Is this merely a matter of oversight or is there another reason?"

The crux of the matter is this: we carefully follow the list of athletes judged to be the tops and we miss two completely: Maria and Otto Jelinek.

This Canada's skating pair, winner of 1962 World's Skating Championship in Prague, Czechoslovakia, world-famous and recognized by the entire international sports world, was forgotten here. Why is it, it has no rating whatsoever in Canadian press? What explanation is there of not mentioning them at all?

Very often, we seem to be witnessing that Canadian sports editor does not appear to be well acquainted with the happenings abroad. Their sports pages mostly contain information of professional (Pokračování na 2 straně.)

BUDE PARLAMENT ROZPUŠTĚN?

Kanadské politické strany věnují velkou pozornost straně Sociální úvěru, která dosud pomáhala konservativní straně se udržet u vlády i bez parlamentní většiny. Právě se, že strana Sociálního úvěru je na vážkách, má-li pokračovat ve své dosavadní podpoře konservativců. Kdyby svou politiku změnila, dal by prý ministerský předseda Diefenbaker přednost rozpuštění parlamentu před možností, že by mu sněmovna vyslovila nedůvěru.

Vedoucí liberální strany Pearson oceňuje význam hlasy Quebecké provincie a ve snaze být jejím mluvčím žádá vyšetřování, zdali dnešní praxe, pokud jde o rovnoprávnost francouzštiny s angličtinou a Francouzů s anglickými mluvčími Kanadany, stále ještě odpovídá duchu, v němž byla dohoda s Francouzi učiněna základem kanadské konfederace. Francouzi jsou přesvědčeni, že 'dvojazyčnost' byla neprávem omezena jen na provincii Quebec.

NOVÉ DESÍTKY

STŘEDISEK KULTURY

Kongres Spojených států rozhodl postavit devětašedesát nových středisek kultury, t. j. komplexů budov pro divadla, koncerty, výstavy. Budou postaveny ze sbírek obyvatelstva.

Největší středisko se bude v New Yorku a snad nejdůležitější ve Washingtonu, protože se tam sjíždějí lidé ze všech států a sídlí tam demokratická vláda nejsilnějšího státu světa. Ale celkem v 69 městech se už buduje nebo plánuje největší rozvoj kulturních možností, jakého jsme dosud byli svědky. Středisko v Los Angeles bude mít koncertní budovu a dvě divadla, zapadlý Davenport v Iowě museum, umělecké galerie a filharmonii, Městčko Winter Park na Floridě chystá kulturní středisko s divadlem, museem a koncertní halou. Stejně tak Laramie ve státě Wyoming, Hartford v Connecticutu, San Leandro v Kalifornii, Odessa v Texasu, Gadsden v Alabamě, Tenaflly v New Jersey a tak dále.

Washingtonské bude mít operu, koncertní halu, divadlo i galerie a bude stát třicet milionů dolarů. Sbírkou zahájila paní Kennedyová.

SVRHNĚTE CASTRŮV REŽIM!

ČÍM POMOHU SPOJENÉ STÁTY? BLOKÁDOU NEBO INVASÍ?

Těsně na konci starého roku Přinesl americký prezident J. F. Kennedy plamennou řeč k čtyřiceti tisícům Kubánců, shromážděným v Miami, aby uvítali jednatel set účastníků nezdařené invaze z roku 1961. Kennedy mluvil proti Castrovi takovým způsobem, že jeho projevu scházelo jen oznámení, že vypovídá Kubě válku. Byla srozumitelnou výzvou k uprchlíkům ve Spojených státech a k ozyvatelstvu Kubu, aby svrhli Castrův režim. V tomto smyslu ji alespoň vykládá všechen americký tisk. Prezident projevil také přesvědčení, že 'jednoho dne' bude Kuba opět svobodná.

Naskytá se otázka, čím a kdy pomohou Spojené státy. Měl prezident Kennedy na mysli novou invasi, a jestli ano, je tentokrát ochoten podpořit akci kubánských uprchlíků vojenskou vahou Spojených států nebo zůstanou Spojené státy opět neutrální jako za invaze z roku 1961 a za maďarského povstání z roku 1956? Nebo — jak se domnívá část amerického tisku — měl na mysli blokádu, tentokrát hospodářskou, která by vyvoláním hladu na Kubě donutila Castra ke kapitulaci, jako kapitulovala z hladu Paříž před Němci v roce 1871?

Řeč presidenta Kennedyho je proto důležitá, že na jedné straně je to poprvé, kdy hlava západního

státu vybízí téměř přímými slovy k povstání jednu ze zemí sovětského vlivu a na druhé straně naskytuje se po presidentově řeči sama sebou otázka, jak si Západ představuje osvobození k národů, porobených Sověty. Situace je ještě víc komplikována tím, že zatím, co Kennedy téměř vybízí Kubance k přímé akci, Spojené státy, jsou-li zprávy o tom věrohodné, uzavírají dohodu s Maďarskem, v níž se za propuštění účastníků povstání z roku 1956 zavazují zapomenout, že Maďarsko zůstává totalitárním státem.

Je několik cest, jak osvobodit národy zotročené Sověty. Jedna z nich je vojenská akce Západu, po níž však sotva uprchlíci kteréhokoli národa volají, protože by mohla znamenat atomovou válku se všemi důsledky vzájemného zničení. Jiná, rovněž krajní, je povstání maďarského rázu. Ta má naději na úspěch, kdyby se jí dostalo plné podpory Západu. Ani Maďari v roce 1956 ani Kubánci v roce 1961 se takové podpory nedočkali. Je však ještě třetí cesta, a tou je politický a hospodářský tlak na Sověty, aby obnovily na území svého vlivu politické a osobní svobody. Svět za Železnou oponou je v těžké hospodářské a politické krizi. Proč ji nevyužít k předložení zcela konkrétních požadavků, co (Pokračování na 2 straně.)

HLAS POROBEŇÉHO LIDU:

RUŠTÍ ROLNÍCI CHTĚJÍ SVOBODU NYNÍ

Jak hluboká je touha ruského lidu po svobodě a jak velká je důvěra porobených národů v Západ, ukázal neuvěřitelně statečný čin skupiny dvaceti sibiřských rolníků, o němž je veřejnost již informována z denního tisku.

Skupina rolníků z Černogorsku si našla cestu ze Sibíře až na velvyslanectví Spojených států v Moskvě a žádala Američany o dovolení, aby směla i se svými dětmi opustit Sovětský svaz. V Sovětech nemohou žít podle svého náboženského přesvědčení, chtějí tedy za hranice, kamkoli! Lze si těžko představit něco víc pokořujícího pro Sověty a něco, co naplňuje pocitem větší bezmocnosti Západ, než tato žádost ruských rolníků. Sovětské obyvatelstvo ztratilo důvěru ve svou vládu a věří jedině v Západ, že pomůže. A Západ? Musí pokorně vysvětlit, že neexistuje žádná cesta, jakou by mohl pomoci. Velvyslanectví vrátilo rolníky do rukou sovětských úřadů. Při nu-

ceném odchodu z amerického velvyslanectví netajili se rolníci obavami, že budou za svou odvahu postříleni. Budou?

Sovětský premier Chruščev je pln ohně proti stalinismu. Není zde příležitost, aby ukázal, že od chvíle, kdy se ujal moci, přestaly Sověty být skutečně oním policejním státem, jakým byly za Stalina? Proč neilustrovat Jevtušenkovu báseň 'Strach', který podle Jevtušenka již umřel, praktickou ukázkou tím, že sibiřská skupina bude propuštěna na Západ?

A není čin sibiřské rolnické skupiny policejní v tvář Západu? Co dělá Západ prakticky pro zbourní všech Opon oddělujících Východ od Západu? Není povinností Spojených států vyjednat v Moskvě svobodu pro černo-gorské sedláky? Není na čase, aby Západ řekl Sovětům, že chtějí-li mírovou ko-existenci, že musí začít u sebe uvolněním hranic na Západ?

POLARIS SJEDNOCUJE EVROPU

TRPKÁ CESTA VELKÉ BRITANNIE NA PEVNINU

Počátek nového roku prožívá Velká Británie ve znamení dvojnásobné krise. Jednak se musela vzdát naděje, že bude s pomocí americké rakety Skybolt, samostatnou atomovou mocností, jednak se přesvědčuje, že se může stát členem evropské pospolitosti jen za podmínek přijatelných jejím evropským partnerům.

Spojené státy odmítly vyzbrojit britská letadla raketou Skybolt, ale projevíly ochotu vyzbrojit britské posorky raketou Polaris v rámci Atlantického obranného paktu. Raketa Skybolt se nebude vyrábět a ponorky se musí teprve postavit; až budou postaveny, budou se moci vyzbrojit raketami Polaris jen s podmínkou, že budou tvořit část jednotné evropské obrany pod vedením Spojených států. Aby nežůstalo jen při jedné Jobově ráně, Velká Británie bere

na vědomí, že o jejím vstupu do hospodářsky sjednocené Evropy rozhoduje Evropa po svém.

Obě události podstatně mění mapu světa. Mízi s ní definitivně Velká Británie jako samostatná velmoc a na směnu jí přichází Evropa sjednocená jak hospodářsky tak politicky a vojensky, v níž na jedné straně je Velká Británie jen jedním z rovnocenných partnerů a vní na druhé straně uplatňují stále větší vliv Spojené státy. Spojené státy jsou ochotny poskytnout nové Evropě nejmodernější (atomové) zbraně, jsou však také ochotny podílet se hospodářsky na evropském rozmachu a vytvořit s Evropou nový světový 'supermarket'. Vydavatelé školských atlasů mohou připravovat nová vydání. Dosavadní mapy se přerazují do kategorie map 'historických'.

FRÁŇA ZEMINOVÁ ZEMŘELA

I V A N H E R B E N (New York)

Za skoro čtyřicetiletou novinářskou činnost jsem napsal bezpočet nekrologů. Některé z těch postmrtných vzpomínek jsem psal z žurnalistické povinnosti, málo jsem jich psal s pohnutím a s láskou. Posmrtnou vzpomínku na Fráňu Zeminovou, která zemřela v Praze dne 29. září 1962 — jak se zde v USA s opožděním dovídáme — piši i s pohnutím i s láskou.

Fráňa Zeminová, narozená 15. září 1882 v malé vesničce u Kolína, spatřila světlo světa na rozhraní českého národního života. Byl to rok, kdy byla osamostatněna česká Karlova universita od dvojazyčné university Karlo-Ferdinandovy a rok, kdy přišel z Vidně do Prahy největší ze světloňošů moderních dějin Čechů a Slováků - T. G. Masaryk. Fráňa Zeminová, dítě proletářské rodiny, měla jedinou touhu: dostat se do Prahy a postavit se na vlastní nohy. Sotva nabyla základního vzdělání, věřily jí hlavou myšlenky o emancipaci žen, ideje, jejichž správnost jí potvrzovaly články v Masarykově "Atheneu" a později v "Naši době", ať už byly z pera Masarykova nebo paní Charloty Masarykové. "Pila jsem je jako pramenitou vodu", řekla mi jednou Fráňa Zeminová. A byl to asi vrchol její sdílnosti. Kdo znal tuto citově cudnou ženu, pochopí, co míním. Byla to žena uzavřená a zahleděná nikoli do sebe, ale do úkolů, které na sebe dobrovolně vzala a které svědomitě plnila.

Roku 1919 se z knihupecké pomocnice stala poslankyně Revolučního Národního shromáždění. A poslankyní zůstala až do mnichovské tragedie a stala se jí znovu mezi rokem 1945 až 1948. Prvně ji vyhnali z parlamentu nacisti, podruhé komunisté. Jako poslankyně se zasadila o řadu reformních předloh. Ona to byla, která roku 1920 za úřednické vlády prosadila zákon o zrušení nevěstinců, zatím co její komunistická kolegyně Landová-Štychová o tom jen mluvila na veřejných schůzích. Ona to byla, která s doktorem Václavem Boučkem vypracovala jeden z nejmodernějších zákonů o rodinném a manželském právu, zákon, na který mohlo být Československo hrdé. Ona to byla, kdo s Antonínem Švehlou připravovala zákon o sociálním pojištění, zákon, kterým se Československo zapsalo do dějin moderního a pokrokového lidstva. Jako dnes vidím zář jejích očí, když mi v parlamentě oznamovala, že do Prahy přijede delegace Spojených států studovat tento revoluční zákon...

Mnohým se mohla Fráňa Zeminová zdát mužatkou, zejména když v parlamentě skandovali za vedení komunistického halamy ze Zlína, Mikulíčka, komunističtí poslanci hanlivě výkřiky o "zvukovém drdolu Fráňi Zeminové". Ve skutečnosti to byla však žena v nejkrásnějším slova smyslu, žena jemného srdce a nejněžnějších pohnutí myslí, i žena statečná, jak se o ní mluví v biblické knize "Příslaví". V letech 1919 až 1938, kdy byla poslankyní, vysloužila si v poslaneckém klubu své strany čestný titul: Jediný muž tohoto poslaneckého klubu. Neboť na rozdíl od tak zvaných politických praktiků vždy svým ženským instinktem vycítila, co je kompromis shnilý a co zdravý. A dovedla svou autoritou shnilé kompromisy zavrhnout, zpravidla jednomyslným usnesením poslaneckého klubu.

Fráňa Zeminová se nezpronevěřila sama sobě ani v pohnutých letech po roce 1945. Byla první, kdo se postavila proti vykořisťovatelské a rabovací činnosti Rudé armády v nazičích zemích i proti devotnímu postoji komunistů k těmto pochybným osvoboditelům. Ona to byla, kdo prohlašovala na všech svých schůzích: "Ano, ať žije Rudá armáda — ale za své!" Byla to žena, a toho nesmíme při vzpomínce na Fráňu Zeminovou zapomenout, která v našich zemích první zvedla vysoko korouhev odporu proti lžislovanství Gruzince Stalina a proti nedůstojné poplatnosti československých komunistů Sovětskému svazu.

My, kteří žijeme mnoho let z donucení na Západní polokouli, srovnáváme si Fráňu Zeminovou s markantními zjevy ženského hnutí ve svobodném světě. Právě nedávno, při úmrtí její ideologické sestry, paní Eleanor Rooseveltové, znovu jsme vzpomínali na Fráňu Zeminovou. Rozdíl mezi těmito dvěma velkými ženami nebyl velký. A byl hlavně v tom, že Fráňa Zeminová se narodila jako dcera malého středoevropského národa. Proto se nestala světovou osobností.

Fráňa Zeminová byla komunistickým režimem odsouzena na dvacet let do vězení pro umělé zkonstruovanou špionáž. Kdo znal vlastenecké srdce této ženy, musí se jen útrpně poušmat. Špionáž v každém případě znamená — zrazovat svou vlast. Fráňa Zeminová milovala Československo, Masarykovo Československo, že by nebyla schopna zrazovat je ani v boji na život a na smrt, v boji proti nenáviděné komunistické totalitě.

Před několika léty jsme dostávali z domova zprávy, že Fráňa Zeminová v komunistickém kriminále oslepla. I kdyby to byla pravda, ač nevíme a pochybujeme, Fráňa Zeminová byla až do svých osmdesátí let, až do poslední chvíle svého pozemského života, vidoucí a vyhlížela budoucnost svého milovaného národa lépe, pravdivěji a jasnozřivěji, než my všichni, kteří s národem cítíme stejně jako ona.

PRUDKÉ UTKÁNÍ S ČÍŇANY V PRAZE

Hlavní odpověď na projev závěru se znovu vrátil výslovně čínského delegáta dal ve své řeči tajemník ÚV KSČ Vladimír Koucký, který obvinil Čínu, že "nenašla ani slovíčko kritiky rozkolnictví albánských předáků", a o vystoupení čínského delegáta prohlásil, že "takové nařčení nepřijímáme, energicky je odmítáme a obracíme se plně proti tomu, kdo je pronesl". Koucký pak velmi ostrými a nevybíravými slovy reagoval podrobně na nedávna vystoupení albánských vedoucích a jejich propagandy a v

(Pokračování na 2 straně.)

(Dokončení se strany 1.)

SVRHNĚTE CASTROV REŽIM!

musí Sověty učinit, má-li dojít k odstranění napětí mezi Východem a Západem, bez čehož mir vší na blavěné niti? Nebo se západní Spojenci definitivně smířili s existencí Železné opony a porobené národy mohou očekávat své osvobození jen jako vedlejší produkt nové změny v mocenských poměrech světa?

F. TŘEŠNÁK

(Dokončení se strany 1.)

PRUDKÉ UTKÁNÍ S ČINANY

v níž oba protivníci začínají nazývat věci pravým jménem a vzájemně utíci už přímo jeden na druhého.

Pro prosincový sjezd KSČ je příznačné, že nejednatelský jeho chvilu se netýkaly vnitřních československých problémů, nýbrž sporu mezi Sovětským svazem a Čínou. Novotný kritisoval nepřímo Čínu v souvislosti s Albánií a také, když mluvil o konfliktu na indicko-čínských hranicích.

Reakce čínské delegace na sebe nenechala dlouho čekat a její vedoucí, Wu Siu, se bránil ve svém vystoupení útokem na Albánii a ty, "kdo podporují albánské předáky v jejich útocích", a prohlásil doslovně: "Na neštěstí, váš sjezd znovu opakuje jednání, jež poškozují proletářskou internacionální jednotu a podniká otevřený a jednostranný útok na Albánskou stranu práce."

(Dokončení se strany 1.)

ATHLETES OF THE YEAR

events and ignore the results of amateur's ones. To get the international picture at all, you have to rely on foreign sources, e. g. German, Italian press.

Last year, for instance, the coverage of Soccer World's Championship in Chile, had an extremely poor publicity. Among 400 international journalists present not one of them was from Canada, although even the tiny Luxemburg and Lichtenstein were represented.

If Canada does not wish to remain at the bottom of world sports elite, she needs to reorganize her entire sports structure, and to awaken, first of all, the enthusiasm among the youth. Canadian sports editor has to be the first one to help.

An example of an apparent mismanagement was to send the team of Saskatoon Quakers to Europe. They were beaten by such a large margin that their defeat destroyed abroad the remaining prestige of Canada's national sport - ice hockey.

The next Olympic Games taking place in Tokio in 1964 will show if Canada made any progress in comparison with the last Games. Today, Bruce Kidd is so far the only serious competitor for the Olympic medal. Or will he be ruined by running useless marathons before his time comes?

DIVADLA PŘEPYCHEM

Komunistický režim v Československu se v minulých letech při každé příležitosti chlubil tím, že prý čs. divadelní síť je nejhustší na světě. Zdá se však, že je toto prvenství ohroženo. Tajemník Svazu čs. divadelních a filmových umělců Urban prohlásil, že se ukázalo nezbytné nutně provést "změny" v organizaci divadelnictví. "V nejbližší době se rozhodne — citoval Urbana pražský rozhlas — která divadla v nové organizaci zůstanou zachována a která budou zrušena... Hlavní zásadou návrhu je — méně divadel, ale s většími soubory, raději méně představení, méně zájezdů, ale o to větší umělecký zážitek pro diváky."

Manželka nového torontského starosty paní D. Summervilová pochází z města Arbon ve Švýcarsku. Přišla do Kanady jako desetileté děvče, ale dodnes výtečně ovládá "Schwyzerdytsch".

DO LAZNÍ ZA POTRAVINAMI

POSTY V LAZNÍCH ZAVALENY BALÍČKAMI

Dopisovatelé "Práce" kritizují chování lázeňských pacientů v Československu a píší:

"Jaký dojem dělají v lázeňském místě fronty před prodejny s bažanty, s cibulí a citrony i dalším potravinářským zbožím? Dokonce jsou takoví 'hamouni', co nakupují v lázních ve větším množství — i ty bažanty — a táhnou pak zboží v kufrech domů nebo je odesílají v balíčcích. Mnohého by překvapil vzhled pokojů takového pacienta - křečka."

To je kritika pacientů pronesená pisatelem z Františkových Lázní, který se asi zlobí, poněvadž oni 'hamouni' ohrožují výhody, jež pro něho — obyvatele

lázeňského místa — plynou z jeho přednostního zásobování. Stěžovatel velkomyslně souhlasí, aby "si pacienti v lázních kupovali věci, které jim doplňují a zpříjemňují léčebný pobyt. To ano, ale v množství postačujícím pro dny lázeňského léčení. A ne transportovat kvanta produktů životní potřeby do míst bydliště, odkud možná byly právě do lázní dovezeny."

"V lázních je pacient pacientem a ne 'frontovým bojovníkem', končí dopis. Jiná čtenářka z Karlových Varů zase obviňuje tannější pacienty, že posílají zásoby potravin, převážně tuků a masa, v balíčcích domů.

JEŠTĚ SE DĚJÍ ZÁZRAKY

PO DEVATENÁCTI LETECH NAŠEL SYNOVCE

Josef Spatz pochází z Polska. Ale je usedlý už několik desetiletí v New Yorku, má dům v zahradním městě Kew Gardens a vede se zdarem velký obchod.

V době, kdy se Josef Spatz stěhoval do Ameriky, vzal s sebou jednu z mladších sester a druhá sestra se šťastně provdala do Francie za Piera Pellecha. Rodiče zůstali v Polsku a zemřeli přirozenou smrtí dříve než je mohl Himmler poslat do plynové komory.

Po okupaci Francie byli manželé Pellechovi zatčeni gestapem a dáni do malého koncentračního tábora nedaleko Paříže. Po válce dostal pan Spatz suchou úřední zprávu, že jeho sestra i jeho švagr v koncentračním táboře zemřeli. Teprve asi před půldruhým rokem sešel se Josef Spatz s Francouzem, od kterého se dověděl, že byl společně s jeho sestrou v koncentračním táboře, že ji viděl ještě roku 1943, kdy paní Pellechová podle úředních záznamů zemřela. A že paní Pellechová byla tehdy ve vysokém stupni těhotenství.

To Josefu Spatzovi nedalo spát. Co se stalo s dítětem, jestli se vůbec narodilo, to byla otázka, která Josefa Spatze pronásledovala ve dne i v bezesných nocích. A tak se dal do pátrání. Zprvu úřední cestou, ale to šlo pomalu. Poslal tedy do Francie svou druhou sestru, paní Paidovou, rovněž z New Yorku, aby pátrala po synovci, který se snad ani nenarodil...

Pátrání paní Paidové nebylo snadné. Nejprve zjistila, že se její sestra skutečně v koncentračním táboře narodil chlapeček. Pak se dověděla, že jakýmsi zázrakem gestapo svědilo novorozence do péče řádových sester v nedalekém klášteře. Teď už šlo jen o to, zjistit, zda synovec žije a kde žije.

Houževnatý Josef Spatz a jeho sestra Paidová se nedali odradit žádnými překážkami. Vypátrali, že dítě bylo po osvobození Francie a po skončení války dáno do soukromé péče, a to za peníze a

pod záštitou mezinárodní výchovné organizace UNESCO. Jakmile bylo toto zjištěno, byla cesta za neznámým synovcem krátká:

Paní Paidová našla synovce, Piera Pellecha v kuchyni francouzského hotelu, kde jako devatenáctiletý mladík pracoval po boku kteréhosi slavného francouzského kuchaře.

A teď Pierre Pellech před několika dny přiletěl. Synovec, který neumí slovo anglicky a strýc, který neumí slovo francouzsky stáli bezradně proti sobě na nevysokém mezinárodním letišti. Ale jen chvíli..., než pominulo všem, kdo vycucují naše děti česťtině ve Spojených státech, v Kanadě, nebo kdekoli ve svobodném světě. Otiskujeme část tohoto závěru:

VELRYBY JAKO HLÍDKY PROTI PONORKÁM

Některé druhy velryb, zejména vorvani, mohou se ponořit do hloubky až několik set metrů — mnohem hlouběji, než kterákoli moderní ponorka. Protože nikdo nemůže vědět, do jaké míry dělají komunisté propagandu a do jaké míry mají pravdu s dokonalostí a všudypřítomností svých ponorek, přišlo americké námořnictvo na zajímavou myšlenku: použít velryb jako protiponorkových hlídek. Časopis popularisující ve Spojených státech vědu, prozrazuje dokonce, jak je to snadné. Když velryba vyplave na hladinu, hodí se jí na hřbet z nízké letící helikoptéry lehounký, ale nesmírně citlivý ultrazvukový vysílač. Aby se udržel na hřbetě velryby, i když se ponoří pod hladinu, je vyzvaven automatickým přísavným zařízením a velryba se ho nemůže zbavit. Příjímáče na válečných lodích pak mohou zachycovat signály, vysílané velrybami z největších mořských hloubek. Samozřejmě, že ultrazvukový vysílač okamžitě zachytí zvuk každé ponorky, i když je od velryby velmi vzdálena.

Kdo ví? Možná, že velryby sehraji v budoucnosti důležitou roli jako neviditelní špióni.

DÁMSKÝ ODBOR ČSNS TORONTO

ERICA VIEZNEROVÁ

podělily dvě šťastné sestry, s. Čechová a s. Špačková. Nejprve promluvila sestra Petříčková, která podala krátce výkaz činnosti Dámského Odboru a pověděla přítomným jak se sestry, které mají největší zásluhu o úspěch bazáru, usnesly použití finančních prostředků na pomoc potřebným. Sedmnáct rodin československých uprchlíků v Německu bylo podpořeno tyto vánoce.

Soustředujeme se především, na lidi staré a nemocné. Mnozí z nich žijí nyní ve starobincích a je nám velkou radostí, že můžeme poskytnouti těmto našim bratrům a sestrám radost z vánoce. Dále chceme též pomoci několika chudým dětem v době prázdnin a zaplatíme výlohy spojené s pobytem v táboře na Masarykovu. Nesmíme zapomenout na naši zodpovědnost k hladovým dětem, kdekoli se nalézají. Podpoříme proto Save the Children Fund zásluhou sušeného mléka do

sirotčinců v Hong Kongu a dále též podpoříme finančně na celý rok jedno dítě rodiny uprchlíků, čímž se zapojíme do Foster Children's Fund. Tyto vánoce tedy jsme rozslaly kolem \$ 400,00 ubohým a potřebným lidem.

Na této vánoční večeři jsme uctily tři naše nejstarší členky Dámského odboru, které plně přicházejí na naše členské schůze a pomáhají, kde mohou. Sestra Hásková přijíždí až ze Scarborough a nevynechala dosud ani jednu schůzi. Sestra Hibrantová nás též vždy podporuje svoji přítomností a sestra Mendlová se zájmem a láskou je vždy hotová s radou a pomocí. Tyto tři sestry nám byly velkou oporou nejen na schůzích, ale i v přípravách na Bazár. Sestry obdržely milý dáreček jako výraz naší vděčnosti a všechny tři velmi pěkně poděkovaly a vyjádřily radost nad členstvím v Dámském Odboru. Sestra Steinská nám pověděla

hrách. Opatřil si od brněnských semenářů a z venkova od sedláků 34 druhů hrachu: bílý — zelený, velkozrný — malozrný, kulatého a hranatého semene, hrách květů bílých a tmavých. Dva roky zasel semeno a vyklíčil křížence. Zůstalo mu 22 druhů hrachu, celkem asi tisíc semen. S těmi na svém poličku zjišťoval cizí vlivy. Sedm let konal pokusy s nadlidskou houževnatostí a trpělivostí. Závěr byl jasný. Svět není stálý, ustavičně se mění a nejnovějším činitelem v životě tvorstva je dědičnost.

Třicet let zůstaly práce Řehoře Mendela zapomenuty. Teprve po třiceti letech přišel čas a věda ocenila jeho práce po zásluze.

Roku 1910 postavilo Brno Mendelovi pomník na náměstí před klášteřem Augustiánův přezvaném náměstím Mendelovým.

Celý svět nesporně uznává, že pater Augustiánův v Brně Řehoř Mendel, byl nejvýznamnějším biologem XIX. století, zakladatelem moderní nauky o dědičnosti, genetiky, vědec, který otevřel epochu badání.

Jan Kalla.

NABÍDKA ČESKÝM ŠKOLÁM V ZAHRAŇÍ

Předsedkyně školské komise SVU, paní dr. Marie Dolanská napsala do říjnového čísla revue "Perspektivy" článek "Učí se vaše dítě česky a proč?" Dr. Dolanská končí úvahu přímou nabídkou všem, kdo vycucují naše děti česťtině ve Spojených státech, v Kanadě, nebo kdekoli ve svobodném světě. Otiskujeme část tohoto závěru:

Pro nedostatek nebo nedosažitelnost lepšího materiálu připravili jsme si na české škole v Bostonu, Mass., sami malou metodiku, nazvanou "Doporučení, návrhy a připomínky učitelům českých doplňovacích škol". Tato metodika též obsahuje bibliografii vhodných dětských knih a seznam vybraných referencí k říkadlům, básním, písničkám a tancům s doporučeními, jak a kdy jich použít (vzhledem k vyspělosti žáků, k ročnímu údobí, ke svátkům atd.) Netvrdíme, že příručka je dokonalá a že byla napsána "s konečnou platností". Vaše další doporučení a myšlenky budou vítány. — "Metodiku" je možno objednat prostřednictvím ZPRÁV SVU za 75 centů včetně poštovného.

Zkušenosti: Nejvíce se nám zatím osvědčily snadné písničky, tanečky, "Říkadla" s ilustracemi Josefa Lady, dále (pro poslech) některé básničky Halasovy (z knihy "Dětem") a z knihy Jana Čárka "Srdce potěšení".

Pro vyučování čtení používáme "Slabikáře", vydaného Sokolským pomocným výborem v New Yorku 1958, cena 1.50 dolarů. "Slabikář" je velmi dobrý, a pokud víme, zatím nejlepší, jaký možno dostat.

Zkušenosti: Děti rády čtou, jelikož čtení fonetické češtiny se jim zdá velmi snadné ve srovnání s obtížemi anglického textu. Je však třeba děti trochu "zpomalit", a stále zdůrazňovat porozumění významu českých vět, které jim někdy uniká.

Každá lekce je vypracována do podrobná předem, a každé dítě dostane kopii pro procvičování a opakování během příštího týdne. Hodiny tvoříme kolem ústředních témat, jako na př.: Vánoční oběd, Domácí zvířata, Vánoce, Zimní sporty, atd. Lekce budou vydány počátkem léta pod názvem "Návrhy lekcí" (cena 1.00 dolar) a redakce ZPRÁV SVU obstará distribuci.

Pište na adresu: Ivan Herben, 41-98 Forley Street, ELMHURST 73, N. Y.

(Tisková služba SVU.)

VOJÁCI NESTOJÍ O KSČ

Soukromá informace z Československa uvádí, že poměrně málo vojáků Pohraniční stráže vstupuje do KSČ. Prakticky každý je členem Svazu mládeže, ale v KSČ jsou jen štáb a vojáci z povolání. Během výcviku se mezi prostými vojiny rozmožní řady kandidátů. Jsou to především ti, kdo si slíbují úlevu ve službě. Jejich očekávání většinou není zklamáno. Každý kandidát totiž musí mít ručitele, t. j. protektora, jímž je obvykle sám velitel nebo politruk. Tím mají kandidáti zaručenu protekci. Dostávají obvykle i dobrou kádrový posudek při odchodu do civilu, což je opět zárukou dobrého místa.

pěknou osobní vzpomínku z doby dětství v Hradci Králové. Sestra Steinská má krásný dar popisu a všichni jsme se úplně vžili do vánoční nálady mladého děvčátka.

Sestra Michalovská vypravovala o tom, jak se město Toronto stará o chudé. Jako sociální pracovnice, sestra Michalovská má bohatou zkušenost v práci mezi chudými a její projev byl velmi zajímavý.

Sestra Medunová pročitěně přednesla vánoční baladu od Vrchlického a sestra Turková přispěla Erbenovým Štědrým večerem.

Vánoční večer byla zakončena zpěvem koled. Všichni přítomní se s nadšením dali do zpěvu všech těch starých a milých melodií. Na harmoniku doprovázela sestra Vieznerová.

Budeme rády vzpomínat na tento večer, kdy i naši manželé se zúčastnili a kdy jsme měli krásné, družné společenství.

MARNÉ POKUSY O LITERATURU NA ROZKAZ

SOVĚTŠTÍ ZEMĚDĚLCI CHTĚJÍ SLYŠET O VNITŘNÍM ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

Z eseje Ferdinanda Peroutky "Kommunismus a literatura" vyjímáme:

V Marxovi a Leninovi nenalezneme předzvěsti diktatury nad literaturou, jaká byla skutečná. To byl Stalinův příspěvek k dějinám literatury. Přišlo to zároveň s prvním pětiletým hospodářským plánem, dokonce jako jeho součást. Stalinem nastolený poměr k umění byla jedna z největších arogancí, jaké se kdy průmyslová společnost dopustila. Vedle původního úkolu, který sovětská literatura vždy měla, propagovat cíle diktatury, byl jí na konci dvacátých let uložen další a hlavní úkol: povzbuzovat pracovní morálku a disciplínu, která, pravděpodobně, v sovětském prostředí toho potřebovala. Po více než třiceti letech tento úkol dosud trvá, neboť k třetímu sjezdu sovětských spisovatelů ústřední výbor komunistické strany znovu vyzval, že spisovatelé mají být "vášnivými propagátory sedmiletého plánu a vlévat do sovětských lidí odvahu a energii". Nelze zakazovat vůdci státu, aby v určité situaci jiné věci pokládal za důležitější než literaturu a aby se pokusil učinit ze spisovatelů pohybové v továrnách a na polích. Ale musí za to zaplatit cenu: v tomto případě zkázu literatury."

"Kdežto literatura z toho měla velkou škodu, hospodářství z toho mělo malý užitek. Masu sovětského průmyslového dělnictva, složené tehdy většinou z negramotných zemědělců, kteří náhle byli postaveni do továren, nebyly masami čtenářů. Knihy šly mimo ně, a pokud jich se týkalo, rozkazy. Stalinovy spisovatelům byly marně vydávány. Sotva jsou užitečnější dnes. Neboť, když sovětská dělničtí čtenáři vyspěli, stalo se, že tato poučná literatura se jim ihned znechutila, a co nás znechucuje, nemá na nás vliv. Když spisovatelé předčítají v továrnách svá didaktická díla z oboru výroby, dostávají, jak samy sovětské noviny referují, z posluchačstva na příklad psanou žádost: "Přečtěte nám raději něco lyrického." Typický byl otevřený dopis, podepsaný sedmácti tisíci zemědělci z kolektivních hospodářství, který otiskla Literaturnaja gazeta, a v němž spisovatelé byli vyzýváni, aby více psali o "vnitřním světě člověka" a méně o tom, jak sázet brambory."

"Jsou určité vnitřní zákony umělecké tvorby, které není možno srušitout z významného místa, na němž stojí. Mezi nimi je ten zákon, že umělci nic nemůžou nahradit jeho vlastní zážitek, a že spisovatelé psali vždy o tom, co sami viděli a prožili. Z jejich vlastního života vyrostlo až dosud každé cenné dílo, a všechna literární hnutí zatím byla vyvolána spisovateli. Sovětský "sociálně realistický realismus" je první literární hnutí, které vyvolal ústřední výbor politické strany. Jak přirozeno, členové tohoto ústředního výboru vnášejí do literárního hnutí svou vlastní mysl, neboť jinou nemají, a v podstatě přikazují, aby všichni spisovatelé se podobali jim, nikoli sobě, a aby měli stejné zájmy jako oni mají."

"Až dosud umělci z nějakých důvodů potřebovali samotnu, a básník sám se toulal po břehu řeky. Nyní spisovatel byl postaven do středu veřejného života a je ukazován na podílech. Nerad mluvil o tom, co právě psal. Nyní je nucen to veřejně vykládat a jaké jsou jeho plány pro první, druhý a třetí rok. Dříve mu bylo dovoleno nevědět, co ho za tři roky napadne. Nyní jezdí na hromadné výpravy, a předpokládá se, že hlavní inspirace na něho přijde na kongresech."

"Dále bylo nakázáno, aby všichni spisovatelé byli energičtější, neboť mají "vlévat energii do sovětského obyvatelstva", zaměstnaného plněním sedmiletého plánu. Spisovatelé mají energii vidění a citění, ale zřídka se vyskytne spisovatel, nadaný touto veřejnou a konkrétní energií, jaká je žádána v hospodářském životě. Čechov jistě neměl tako-

vou energii. Tolstoj někdy trávil dny v posteli a jedl medově koláčky. Dostojevský měl energii, ale byla cele obrácena k náboženskému životu. Puškin měl energii, ale byla obrácena ke krásě. Je přikázáno sovětským spisovatelům, aby jiným dávali, co sami obvykle nemají. Opět vidíme, že skutečné splnění sovětských příkazů v literatuře je asi nemožné. Ovšem, je možné jakési falešné, předstírané splnění. Děje se tak po celá poslední tři desetiletí."

Nakázáno bylo, aby romány měly šťastné konce. Ovšem, nakázat možno. Snad také oddávaci úřad na magistrátě může nakázat,

aby všechna manželství dobře dopadla. Šťastné konce se poslušně dostavily, ale přispělo to k oddělení literatury od skutečného života, kde dobrý konec věru nebývá pravidlem."

"A ústřední postavou románů budiž kladný, neposkvrněný hrdina, vyrobený podle úplného seznamu ctností. Tím, nevědouc o tom, režim postavil spisovatele před jeden z největších problémů literatury. Není to chvála hodná vlastnost literatury, ale z nějakých důvodů vždy se v literatuře lépe dařilo kreslit záporné typy než kladné. Vylíčit pravděpodobně kladný typ byl vždy jeden z

nejobtížnějších literárních podniků. Dostojevský slíbil, že v "Bratřích Karamazových" podá obraz lidské dokonalosti. Ale kdežto v naší myslí navždy uvázl divoký Mita a mefistofelský Ivan, i chlipný starý Karamazov, na nejmladšího bratra Aljošu, onen slíbený kladný typ, pamatujeme jen jako na bleďá a trochu nudný stín v pozadí. Nyní však k povinnost kladných typů byla uvalena i na spisovatele druhého a třetího řádu, se strašnými následky. Dokonalý hrdina si rázně vykračoval po stránkách všech románů, ale sovětská literatura se dostávala do nebezpečné blízkosti loutkového divadla."

A. L. NĚNIČKA:

O UMĚNÍ OBECNĚ...

(Ptali jsme se akademického malíře Antonína Lněničky, co soudí o abstraktním umění v malířství. Svou odpověď nám dal v podobě tohoto článku):

Motto:
"Táhnou mlhy, hrom burácí, už se slunce navrací!
Měkce, lehce, jako divčí kadeře v opeře."

Tak tady máme dramatické rekvizity navlečené jako sušené figy na šňůrce. A zářný příklad úplně zbytečného projevu ničeho.

Při návštěvách výstavních síní současného umění je mnohdy zajímavější pozorovat diváky než obrazy a sochy. V zásadě se dělí na tři skupiny. Jednu, která souhlasí; pak opačnou, která zuřivě nesouhlasí - a střed, který si neví rady. Můj článek je věnován střední, protože blahoslavení jsou, kteří hledají a mluví pravdu. Ti souhlasící a nesouhlasící obvykle ještě méně, s čím souhlasí a s čím nesouhlasí, protože na hledání pravdy nemají kdy nebo tak obvyčejná věc není pro ně dost "dramatická". Proto si to "dramatizují" po svém. A to platí i o umělcích a o nich především, protože u nich má všechn ten baby-

lon svůj počátek. Jak známo, Babylon se proslavil hlavně tím, že se v něm nedomluvili. Asi někteří říkali cihlám cihly, jiní vajíčka a někteří snad sluníčka sedmítečná. Tím se stalo, že se dramatická nadstavba dostala poněkud nazceští. Měli tu smůlu, že stavěli věž místo malování, sochání a básnění. Nebo měli spíše štěstí, že byli přinuceni toho dříve zanechat.

Moderní společnost je nucena neúspěšně v zájmu sebezáchovy k neustálé větší centralizaci hospodářské a sociální, ať už v té nebo oné formě. V ní není a nebude místa pro individualismus stůj co stůj, individualism, který, abych tak řekl, je gilem a ne přirozeným projevem bohatého brame. který se přelévá přes břehy. Psychiatři říkají, že mezi geniemi a bláznem je jen malý rozdíl. S tím souhlasím, ale to neznáměná, že blázen je genius. Co je na geniovi nejbláznivější, je obětavost, s jakou vykupuje výsledky své práce. Čili, kolik dává a jak málo přijímá.

Vrátíme-li se nyní do soudobé výstavní síně a rozhlédneme-li se, vidíme, jak každý chce brát, ale nic nedává - bere od Piccase, od Braqua, od Legera atd. Jak

se ti musí smát a mračit zároveň. Oni zápasili s kýčem banálních březek, západů slunci, stíhajících moří a ejhle, a nyní ti zlodějčkově přišli na to, že se nemusí krást jenom v devatenáctém století. Hbitě sáhli po současném, hranatém. Dá to méně práce a může se žádat vyšší cena. Tak se naplňuje přísloví "kdo krade, ten visí"... mezi abstraktními nebo naturalistickými kýči. Nejzávažnější však na tom je, že se tyto dvě skupiny kýčářů na sebe ukrutně zlobí a obviňují se vzájemně z úplné slepoty.

Proto přistupuji k svému diváku uprostřed a říkám:

"Pojďte, pane Nováku z toho hluku. Kam? Já nevím, ale doma mám laciný tisk Chardinova zátiší, to bude hostina, při kousku chleba a vína."

(Čtenáři na vysvětlenou, kdo byl Chardin: Jean Siméon Chardin, 1699-1799, byl jedním z prvních francouzských malířů, kteří přestali malovat náměty zajímavější šlechtu, a věnovali se vpravdě lidským námětům, jakými byla zátiší a figurální. Zůstává i dnes velkým francouzským malířem, hluboce lidským. Poznámka Našich Hlasů.)

YDAVATELSKÉ PLÁNY SVU

CHYSTÁ SE NĚKOLIK VÝZNAMNÝCH ANGLICKÝCH PUBLIKACÍ

(Tisková služba SVU.) Na schůzi Výboru Společnosti pro vědu a umění v New Yorku podal předseda publikační komise dr. Mila Rechcigl Jr. obsáhlou zprávu o činnosti své a o práci této komise.

Podle jeho sdělení byla uzavřena smlouva na vydání výboru přednášek, přednesených na našem vědeckém sjezdu. Prozatímní název této publikace zní: The Czechoslovak Contribution to World Culture, a vyjde v nakladatelství Mouton and Co. n. v. Publishers, The Hague, The Netherlands. Na knihučepký trh se dostane kniha roku 1963, v jazyce anglickém. Název knihy ukazuje, že ze sjezdových přednášek sem budou po přísném výběru zařazeny jen ty, které se zabývaly československou tematikou. Redakci této publikace převzal dr. Mila Rechcigl, Jr.

V roce 1963 vyjde také sborník prací k počtu šedesátých narozenin předsedy SVU, prof. dr. Reně Wellka. Bude vydán u téhož nakladatele v Holandsku a ponese název "Essays on Czech Literature". Tedy antologie Wellkových prací o české literatuře. Redakci sborníku převzal prof. dr. Petr Demetz.

Třetí připravovanou publikací jsou přednášky washingtonské Pracovní skupiny, a to z cyklu "Příspěvky k vývoji ideje čs. státu po 1938-1948". Anglický název byl zatím stanoven "Czechoslovakia 1938-1948. Sources and Documents." O vydání této publikace zahájil z vlastní iniciativy jednání s Indiana University Press náš první předseda dr. Václav Hlavatý, a budiž mu za to

poděkováno. Universita vbrzku rozhodne, zda tento cyklus cenných historických příspěvků k nejposlednějším dějinám naší vlasti vydá. Překlady některých přednášek nebo abstractů z nich již byly zaslány. Péči o vydání této knihy na sebe vzala washingtonská Pracovní skupina.

Čtvrtá proponovaná publikace je sborník prací k oslavě sedmdesátky prof. dr. Václava Hlavatého. Publikační komise vyjednávala s několika nakladateli a s řadou žáků prof. Hlavatého, kteří by byli schopni ujmout se redigování této knihy.

Pro úplnost jest zaznamenat, že Publikační komise se zabývá plánem vydávat vědecký časopis v angličtině. Češi a Slováci jsou jediná národní skupina ve Spojených státech a v Kanadě, která takový časopis nemá, zatím co o revoluční tisk v českém a slovenském jazyce je dostatečně postaráno, jako na příklad Perspektivami, Novým životem, Sklizení a Svědectvím. Takový vědecký časopis by soustředil práce s čs. tematikou a zároveň přispěl k rozšíření zájmu a k rozvoji studia na poli čs. historie, hospodářství, literatury atd. Publikační komise považuje za nejideálnější i schůdné takové řešení, že některá z amerických universit, která má zájem o slovanské studia, by takový list vydávala a SVU by fungovala jako redakční rada. Dr. Mila Rechcigl, Jr., žádá členy SVU o návrhy, které university by pravděpodobně nejvíce připadaly v úvahu.

A konečně oznamujeme s radostí, že zdravotní stav bývalého gen. tajemníka dr. Jaroslava

Němce, je výborný. Zotavil se natolik, že nyní, koncem roku bude moci zahájit práci na redakci "Kdo je kdo v čs. vědě ve svobodném světě". Je to práce ohromná, a vyzýváme všechny členy SVU, aby posílali dr. Němcovi do Washingtonu (2067 Park Road, N. W., Washington 10, D. C.) separáty svých prací, seznamy svých publikací atd. Výbor SVU na tomto zasedání, na němž referoval dr. Rechcigl, založil také "Publikační fond SVU", a jeho vedení se laskavě ujal Antonín Cekota, ředitel výzkumného oddělení Batových závodů v Batavě. Už sama jeho osobní účast na této práci dává naději, že se "Publikačnímu fondu" podaří získat dost finančních prostředků.

★

Novým starostou ve Swansea byl v nedávných obecních volbách zvolen právník L. Kurata, japonského původu.

TRÍ KAMENY MARK TWAINA

V pozůstalosti paní Bleecherové v z Elmíry, stát New York, se našly tři oblázky, tenké jak hedvábný papír, na nichž nejslavnější americký humorista a spisovatel Mark Twain ukončil svou diskusi s paní Bleecherové, existující posmrtný život.

Na oblázcích čteme (v překladu):

Kámen číslo jedna:
Když v nebi poznám omyl svůj, i za milion let,

ČTE SE STALE VÍCE

Televisí podkopala základy filmové tvorby, ale nezabila knihu v rukou čtenářů. Při "sčítání" na konci loňského roku bylo zjištěno, že celá třetina knih paticí torontské ústřední knihovny byla v den censu rozpučena. Bylo to o osminu víc než předcházející rok a o plnou třetinu víc než před třemi lety.

Nepatrný pokles byl zaznamenán v půjčování literatury pro mládež, ale to jen proto, že školští úřady rozšířily sany značné půjčování knih dětem a dorůstající mládeži.

Nejvyšší procento knih bylo vypůjčeno z knihoven v centru města, až plná polovina knih v majetku knihoven byla v rukou čtenářů. Je to pochopitelné. Polední přestávka je velmi vhodná k obstarání nejen nákupu potravin, ale i k opatření duševní stravy. Po návratu domů málokdy zbývá příležitost zajít do vzdálené knihovny. Úřady všeho druhu by si měly vzít z této prosté pravdy pončení a přiblížit své služby co nejvíce na dosah pracujících v místech jejich pracovišť.

CO NEMAJÍ AUTOMOBILISTÉ RÁDI

Americké sdružení automobilistů zjistilo, že jeho členové mají své antipatie v tomto pořadí:

Nemají rádi 1/ přivěsné vozy, 2/ pouliční zácpy, 3/ nečisté odpočívárny, 4/ nakladní auta a konečně 5/ autobusy. Náprava může být provedena dozorem nad odpočívárnami, ale s ostatními silničními překážkami se asi musí automobilisté smířit.

Jerry Kassanda, odchovanec sokolského hnutí a poddůstojník kanadské armády, byl povýšen na poručíka a pověřen vedením tělovýchov v maunitobské oblasti se sídlem ve Winnipegu s platností od 1. ledna t. r. Krajanu Kassandovi, který přišel do Kanady jako uprchlík v roce 1949, blahopřejeme k jeho povýšení.

T. G. Masaryk a Hilsnerův proces je název přednášky, kterou přednese paní Valerie White-Becková v templu Judea Brotherhood, 12 Hollaman Road, roh Bathurst a Glencairn, congregace Hlabonim of Toronto Inc., v neděli 20. ledna o půl třetí odpoledne. Hosté jsou srdečně zváni. Přednáška je přístupna všem.

Lubomír a Věra Mikulovi, čs. odborníci, kteří pracovali od r. 1939 v Conakry v Guineji, požádali o azyl, aby, jak píší, mohli konečně "žít bez strachu, bez neustálého kádování, prověrek, posudků, reorganizací, udávání, donášení a špiclování". Srdečně je vítáme mezi sebe.

Listárna redakce. Pišete-li redakci - a každý váš dopis je vítán - pište na psacím stroji ob řádku nebo tiskacím písmem. Pišete-li na stroji s anglickou klavesnicí, připište samé čárky a háčky a nečekejte, že to může za vás obstarat redakce. Pište jen po jedné straně papíru a pište své zprávy stručně. Dlouhá zpráva čeká dlouho, než na ni dojde řada. Děkujeme vám za vaše porozumění.

já doznám se pak stůj co stůj nebudu otálet.
Váš: výsměch sklidin rád.
Kámen číslo dvě:
Když Bůh za pravdu dá mně, nespňiv Vaše přání, vždyť ani stopy nezbude v té nekonečné pláni po lidstvu, Váš i mně.
Kámen číslo tři:
Milion let, ó, kameni, než na tebe jsem psal. Tož než se zjeví pravá věc, ty nes poselství ještě dál.

SPORT

NEJLEPŠÍ ATLETI

Američané obhájili i v loňském roce prvenství v lehké atletice, jak ukazují tabulky deseti nejlepších na světě. Zásahu o to mají hlavně studenti amerických Vysokých škol, kde se soustřeďuje stále výkvet tohoto sportu. První místa ve světovém žebříčku získali v roce 1962 tři Američané: Hayes v běhu na 100 m. časem 10,1 v., Drayton na 200 m. za 20,5 v. (nový svět. rekord), Williams na 400 m. za 45,5 v., na 110 m. překážek Tarr 13,3 v., ve vrhu koule Long 20,07 m., Connolly ve vrhu kladivem 70,67 m. a Oerter v disku 62,45 m. Všechny tyto tři výkony ve vrzích jsou novými světovými rekordy. Nejsilnějšími po USA. jsou Rusové. V bězích je prvním na 10 km. Bolotnikov 28:18,2 min. (svět. rekord) a ruští skokani vedou ve výšce Brummel 2,27 m. a Ter-Ovanesian v dálce 8,31 m. V obou těchto disciplínách, které bývaly doménou Američanů jmenovaní ruští atleti vytvořili nové svět. rekordy. V pořadí nejlepších trojskokanů je prvním Gorojov, SSSR. 16,65 m. před olympijským vítězem Polákem Schmidtem. A konečně v hodů oštěpem nejlepším v r. 1962 je Lusis SSSR. výkonem 86,04 m. Ve zbývajících disciplínách obsadili špičková místa - 800 m.: Snell, Nový Zéland, 1:44,3 min. (svět. rekord); 1500 m.: Jazy, Francie, 3:38,3 min.; 5 km.: Halberg, Nový Zéland, 13:38,4 min.; 400 m. překážek: Morale, Itálie, 49,2 v. (svět. rkd.); Ve skoku o tyči vede: Nikula, Finsko, 4,94 m. (svět. rekord). Zejména v této disciplíně se projevuje markantní vzestup. Před půl stoletím ve Stockholmu v r. 1912 na Olympijských hrách stačil vítěz výkon 3,95 m., na poslední Olympiádě v Římě v r. 1962 vyhrál Američan Bragg s 4,80 m. S tímto výkonem by se v roce 1962 umístil na 7. místě, neboť za Finem Nikulou jsou v žebříčku čtyři Američané - Tork 4,93 m., Morris 4,90 m., Uelses 4,89 m., Plymale 4,82 m. a následuje nejlepší Evropan - Němec Preusser s 4,81 m. Pozoruhodné jsou rovněž loňské výkony v disku, kde šest atletů překonalo 60 metrů. Vedle Oertera je to Humphrey, USA. 62 m.; Trusenev, SSSR., 61,6 m.; Silvester, USA., 60,85 m.; Szeceny, Maďarsko, 60,66 m. a Babka, USA., 60,35 m. Druhým mužem v kladivu přes 70 metrů je Maďar Zsivotsky. V běhu na 100 m. ještě osmý sprinter má čas 10,2 v. Kanadský sprinter Jerome figuruje na 200 m. na 4. místě časem 20,6 v. a naděje Kanady pro příští Olympiádu Kidd se umístil na 5 km. druhý za 13:43,8 min.

Sovětské reprezentantky si opět udržely tradiční převahu ve vrzích: Pressová vede ve vrhu koule novým svět. rekordem 18,55 m. a v disku s 58,12 m., v oštěpu je první Osolina, SSSR. 58,33 m. Velký pokrok zaznamenaly německé atletky, ze kterých Heine je nejlepší sprinterkou 1962 výkony 100 m. za 11,4 v. a 200 m. 23,3 v. Ve skoku vysokém již letá prvenství obhájuje Rumunka Balazova, loni skočila nejvýše 1,87 metrů.

MASOPUST Č. 1 V EVROPĚ

Sportovní žurnalisté 20 zemí hlasovali o nejlepším fotbalistovi v Evropě pro rok 1962. Úznání se dostalo Čechoslovákovi a hráči Dukla Praha Masopustovi, který byl zvolen 65 hlasy před Eusebiem, Benfica Lisabon 53 hlasů. Na třetí místo skončil obránce FC. Koln-Němec Schnellinger a o čtvrté místo se dělí Jihoslovan Sekularac, Rudá Hvězda Bělehrad a Belgičan Jurion z klubu Anderlecht.

V pořadí nejlepších sportovců světa uhájil své místo svět. rekordman ve skoku vysokém Rus Brummel následován plavkyní Fraserovou, Austrálie, mílařem Snellem, Nový Zéland a tenistkou Laverem, Austrálie, který po vítězství v Austrálii v Davis Cupu přestoupil k profesionálům. Z fotbalistů se umístili v žebříčku Brazilec Pelé jako sedmý a Garrincha desátý.

SOKOLSTVO

PRESIDENT KENNEDY SOKOLSTVU

Americká Obec Sokolská uspořádala 8. prosince 1962 slavnostní banket na oslavu 100 výročí založení první sokolské jednoty v chicagském hotelu "Pick Congress". Banketu se zúčastnil velký počet významných představitelů amerického veřejného života. Pořadatelům banketu zaslal pozdravný telegram také prezident Spojených států, John F. Kennedy, který ve svém poselství vyzdvihl velký význam sokolské myšlenky a vřele ocenil práci Sokolstva. "Činnost Sokolstva a jeho úsilí o rozšíření zdravotní tělesné, duševní i mravní, je v souladu s nejlepšími tradicemi a zájmy amerického lidu" pravil ve svém telegramu prezident Kennedy a v závěru svého poselství vyslovil naději, že příkladná činnost Sokolstva bude následována miliony občanů Spojených států k prospěchu celého svobodného světa.

ŽAKOVSKÁ VANOČNÍ NADÍLKA

Tělocvičné jednoty Sokol Toronto 2 se konala v sobotu 15. prosince odpoledne v torontské sokolovně za účasti více jak 150 dětí a velkého počtu rodičů. Besídku zahájil pěkným proslavem vzdělavatel, br. Dr. Karel Jerábek, který promluvil o významu vánoc pro příslušníky Sokola. Poté následoval bohatý pořad besídky který byl vyplněn začtem a dorostem jednoty. Žáci a žákyňe — jednotlivci i větší skupiny — se střídali ve zpěvu koled a přednesu básní, žák Petr Perović předvedl takřka již mistrné umění na harmonice a jedna žákyňe předvedla "havajský tanec" který obsahoval celou řadu náročných prvků akrobacie. Další část pořadu vyplnil dorost čtením vánoční příhody a veselým vystupem na jevišti. Poté členky ženského výboru jednoty, vedeny s. předsedyní M. Buštkovou, připravily všem přítomným občerstvení a závěrem sokolský Mikuláš rozdál všem přítomným dětem dárky. Zjevná radost přítomných dětí byla jistě největší odměnou pořadatelům této zdařilé besídky — vedoucím a cvičitelům žactva, členkám ženského odboru a bratřím, kteří se postarali o ozdobu vánočního stromu.

DALŠÍ VÍTĚZSTVÍ STOLNÍCH TENNISTŮ

Oddíl stolního tenisu Sokola Toronto 2 zaznamenal další vítězství v mistrovské soutěži "Toronto and District Table Tennis League" přesvědčivým vítězstvím nad mužstvem "YMCA Flyers". Sokolští hráči zahráli suverénním způsobem a opět dokázali, že jsou právem na 1. místě mistrovské tabulky. O osm vítězných bodů se rozdělili členové sokolského družstva následovně: Holoubek 3, Štrobach a Baraník po 2, 1 bod byl získán v dvouhře.

SOKOLSKÝM SVĚTEM. So-

kol Washington, D. C. konal 7. prosince řádnou valnou na níž byli do vedení jednoty zvoleni m. j.: starosta br. M. Neumann, jednatelka s. J. Hasalová, pokladnice s. R. Friedrichová, náčelník br. G. Soltis, náčelnice s. A. Dankulichová, vedoucí umělecké skupiny s. Lida Brodenová, dopisovatel br. V. Nevlu, — Jednota Polského Sokola ve Wilmington, Ohio, zahájila stavbu nové sokolovny jejíž předpokládaný rozpočet činí \$ 67,500. — Po uskutečnění prodeje "Českého domu" v Detroitu, cvičí nyní tamní sokolská jednota v "Lithuanian Hall" každou středu večer. Cvičení řídí náčelník Harry Válek a náčelnice Lillian Teichmannová. Na valné hromadě župy "Lake Erie-Svatopluk", Slov. Sokola ve Spojených státech, která má sídlo v Clevelandu, byli zvoleni tyto činovníci: starosta Andrew Venglarčík, jednatel-pokladník Adam Krukar, náčelník Robert Vascik, náčelnice Janet Bachnová. — Slovenský Sokol v Byram, ve státě Connecticut, zahájil přestavbu své sokolovny. Na místě staré budovy vznikne přestavbou nová, moderní sokolovna jež bude předána svému účelu na jaře 1963. — Sokolská jednota "Masaryk"-Montreal pořádá 5. ledna tradiční třinácté již, Sibirky které mají ráz "Let na měsíc". Zpestřením Sibirky bude programová vložka v níž taneční pár "Claudia a Robert" předvede ukázkou moderních tanců.

V novém vydání publikace kan. zahraničního ministerstva, která obsahuje seznam cizích diplomatů v Kanadě, objevila se znovu jména baltických konsulů. Všechny tři asociace (litevská, lotyšská a estonská) poslaly min. předsedovi Diefenbakerovi děkovný telegram.

DR. G. MRAZ
ZUBNÍ LÉKÁŘ
605 BLOOR STREET WEST
TEL.: LE. 71841
Ordinuje dle úmluvy.

ČESKÁ CUKRARNA V HAMILTONS
doporučuje
videašské dorty
mandlové a oříškové,
české punčové dorty
a výborné zdkusky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
213 KING ST. E. — JA 9-2328
Navštivte naši kavárnu!

LÉKY, PRAVÉ STÝRSKÉ KOSY A DÁRKOVÉ POUKAZY DO ČSR.
objednejte u krajské firmy
TATRAN
CANADIAN TRADING CO.
144 Trenton Avenue,
MONTREAL 16, P. Q.
Phone REgent 3-3805.

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámiti, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou
QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY
Volejte LE 3-8396

YAROSLAV HUEBER
(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
NOTÁŘ A ADVOKÁT
57 Queen Street West, Toronto 1

NOVÉ KOŽICHY NA MÍRU. PŘE-MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8826

3 DŮVODY PROČ SE MÁTE STÁT ČLEMEM KAMPELIČKY

POSKYTUJEME SVÝM ČLENŮM

Zápůjčky na levný úrok
vysoký úrok z vkladů
ochranu Vaší rodiny životní pojistkou.

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION LTD.
Úřadujeme v úterý a ve čtvrtek

od 7 do 9 večer, v sobotu od 1 do 4 odpo.
869A Bloor Street West.

Tel. LE. 4-3348

Hodláte-li cestovat kamkoliv
AIRSEALAND
TRAVEL SERVICE
684 BLOOR STREET WEST
ODBORNE VAM PORADÍ
W. J. MARTINEK
KANCELÁŘ: LE. 1-4661
RES.: RO. 9-3714
Lístky na
splátky neb za hotové

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídka očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

KUPŮ, PREDÁJ, NAJOM DOMOV, OBCHODOV APARTMENTOV
v meste a na okolí
TORONTO
OBRAŤTE SA NA BRATA
MICHAEL J. VLCKO
REALTOR
TELEPHONE : 267-1211

POJIŠTENÍ VŠEHO DRUHŮ
ŽIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELÍN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916
AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá
LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

Ušetřete na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

OD 1. ŘÍJNA ÚSPORA
\$ 138. 60
AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.
NOTARY PUBLIC
1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.

Za jeden dolar věnovala manitobská universita pozemek pro kolež sv. Ondřeje ve Winnipegu, jejíž nákres vidíme na obrázku. Kolej, jediná řecko-katolická na celém světě, bude postavena nákladem dvou milionů dolarů. Laskavosti Winnipeg Tribune